

Dodatek B:

CZTERY POZIOMY INTEGRACJI SENSORYCZNEJ WEDŁUG DR AYRES

W książce z 1979 roku, *Dziecko a integracja sensoryczna* [wyd. pol. 2015], Ayres opisała rozwój umiejętności funkcjonalnych jako „cztery poziomy integracji”.

POZIOM PIERWSZY (PIERWOTNE SYSTEMY SENSORYCZNE)

Niemowlę intensywnie odbiera informacje sensoryczne, budując w ten sposób fundament pod przyszłe uczenie się. Działają systemy sensoryczne (takie jak wzrokowy czy słuchowy), a pierwotnymi „nauczycielami” są skóra (zmysł dotyku), siła grawitacji i ruch (układ przedsionkowy) oraz mięśnie (układ proprioceptywny).

Stymulacja dotykowa wywołuje przyjemne wrażenia na skórze i w okolicy ust (bardzo wrażliwy receptor dotyku). Dziecko z przyjemnością ssie oraz lubi, gdy się go dotyka i je kołysze. Rezultatem owego sensorycznego związku między matką i dzieckiem jest powstanie silnego uczucia więzi. Dziecko uczy się, że jedzenie, tulenie się i bycie przyjaznym zapewnia pozytywną reakcję zwrotną.

Poprzez zmysł przedsionkowy i proprioceptywny dziecko otrzymuje informacje na temat swojego ruchu. Zaczyna też regulować ruch oczu. Mruga, gdy do jego oka zbliża się drobina kurzu. Dzięki rozwijającemu się zmysłowi wzroku potrafi dostrzec znajdujące się nieopodal nieruchome obiekty, a także ludzi i przedmioty, które się wokół niego poruszają. Przewiduje i naśladuje wyraz twarzy swojej matki. Uczy się liczyć na ludzi, którzy się koło niego pojawiają i znikają.

Układ przedsionkowy i proprioceptywny wpływa też na postawę ciała dziecka i napięcie mięśniowe. Wypróbowuje ono nowe ruchy i po kilku próbach mu się udaje. Podnosi głowę (przeciw sile przyciągania ziemskiego), następnie ramiona i, unosząc swój ciężar na rękach